

Brüssel, 2. juuli 2019
(OR. en)

10172/19

ECOFIN 627
UEM 230
SOC 479
EMPL 368
COMPET 508
ENV 599
EDUC 314
RECH 347
ENER 351
JAI 709
FSTR 130
REGIO 166

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Komisjoni dok nr:	9944/19 - COM(2019) 519 final
Teema:	Soovitus: NÕUKOGU SOOVITUS, milles käsitletakse Madalmaade 2019. aasta riikliku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Madalmaade 2019. aasta stabiilsusprogrammi kohta

Delegatsioonidele edastatakse eespool nimetatud nõukogu soovitus eelnõu, mis põhineb komisjoni ettepanekul COM(2019) 519 final ning mida on muudetud ja milles on kokku lepitud nõukogu erinevates komiteedes.

NÕUKOGU SOOVITUS,

...

milles käsitletakse Madalmaade 2019. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Madalmaade 2019. aasta stabiilsusprogrammi kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta,¹ eriti selle artikli 5 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta,² eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

¹ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.

² ELT L 306, 23.11.2011, lk 25.

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon võttis 21. novembril 2018 vastu iga-aastase majanduskasvu analüüsi, mis tähistab majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2019) algust. Selles võeti nõuetekohaselt arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni poolt 17. novembril 2017 välja kuulutatud Euroopa sotsiaalõiguste sammast. Euroopa Ülemkogu kiitis 21. märtsil 2019 heaks iga-aastases majanduskasvu analüüsis esitatud prioriteedid. Samuti võttis komisjon 21. novembril 2018 määruse (EL) nr 1176/2011 alusel vastu häiremehhanismi aruande, milles nimetati Madalmaid ühe liikmesriigina, kelle olukorda tuleb põhjalikult analüüsida. Samal kuupäeval võttis komisjon vastu ka soovitusel euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovitusel kohta, mille Euroopa Ülemkogu kiitis heaks 21. märtsil 2019. Nõukogu võttis 9. aprillil 2019 vastu soovitusel euroala majanduspoliitika kohta³ („euroala 2019. aasta soovitus“), milles esitatakse viis euroala soovitusel („euroala soovitusel“).
- (2) Kuna Madalmaade rahaühik on euro ning majandus- ja rahaliidu riikide majandused on üksteisega tihedalt seotud, peaksid Madalmaad tagama allpool esitatud soovitusel 1 ja 3 kajastuva euroala 2019. aasta soovitusel täieliku ja õigeaegse täitmise. Eelkõige aitavad investeerimismeetmed ja palkade kasvu toetavad meetmed järgida esimest euroala soovitusel (euroala tasakaalustamise kohta), maksu-meetmed aitavad järgida teist euroala soovitusel (agressiivse maksuplaneerimise vastase võitluse kohta) ning kodumajapidamiste võlguoleku vähendamine aitab järgida neljandat euroala soovitusel (maksustamisel võlapõhise soodustamise vähendamise kohta).

³ ELT C 136, 12.4.2019, lk 1.

- (3) 27. veebruaril 2019 avaldati 2019. aasta aruanne Madalmaade kohta. Selles hinnati Madalmaade edusamme nõukogu poolt 13. juulil 2018 vastu võetud riigipõhiste soovitude⁴ täitmisel, varasematel aastatel vastu võetud riigipõhiste soovitude järelmeetmeid ja Madalmaade edusamme strateegia „Euroopa 2020“ riiklike eesmärkide suunas liikumisel. See sisaldas ka vastavalt määruse (EL) nr 1176/2011 artiklile 5 tehtud põhjalikku analüüsi, mille tulemused avaldati samuti 27. veebruaril 2019. Komisjon järeldas oma analüüsi põhjal, et Madalmaades esineb makromajanduslik tasakaalustamatus. Eelkõige põhjustab tasakaalustamatust suur erasektori võlakoormus ja jooksevkonto ülejääk, millel on piiriülene mõju. Majanduskasvu toel on erasektori võla suhe SKPsse jätkuvalt vähenenud nii ettevõtjate kui ka kodumajapidamiste võla arvestuses, ehkki see on endiselt suur. Sellest hoolimata on kodumajapidamiste nominaalne võlatase kasvavate eluasemehindade sõiduvees aeglaselt tõusmas.
- (4) Madalmaad esitasid 29. aprillil 2019 oma 2019. aasta riikliku reformikava ja 2019. aasta stabiilsusprogrammi. Selleks et võtta arvesse kõnealuste dokumentide omavahelisi seoseid, hinnati neid ühel ja samal ajal.

⁴ ELT C 320, 10.9.2018, lk 80.

- (5) Asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi on võetud arvesse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide 2014.–2020. aasta programmide koostamisel. Nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013⁵ artikliga 23, võib komisjon juhul, kui on vaja toetada asjaomaste nõukogu soovitude rakendamist, nõuda, et liikmesriik vaataks läbi oma partnerluslepingu ja asjaomased programmid ning teeks nende muutmise ettepanekud. Suunistes, kuidas rakendada meetmeid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tõhususe sidumiseks usaldusväärse majandusjuhtimisega, esitas komisjon täiendavad üksikasjad selle kohta, kuidas ta kõnealust sätet kavatseb kasutada.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

- (6) Madalmaade suhtes kohaldatakse praegu stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslikku osa. Valitsuse 2019. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt peaks valitsemissektori eelarve ülejääk vähenema 2018. aasta 1,5 %-lt sisemajanduse koguproduktist (SKP) 2022. aastaks 0,0 %-le SKPst. Ümberarvutatud struktuursest eelarvepositsioonist⁶ nähtub, et keskpika perioodi eelarve-eesmärk, milleks on struktuurne puudujääk 0,5 % SKPst, ületatakse programmiperioodi kestel ka edaspidi. 2019. aasta stabiilsusprogrammis prognoositakse, et valitsemissektori võla suhe SKPsse väheneb 52,4 %-lt SKPst 2018. aastal 44,6 %-le SKPst 2022. aastal.
- Eelarveprognooside aluseks olev makromajanduslik stsenaarium on usutav. Komisjoni 2019. aasta kevadprognoosi kohaselt peaks struktuurne eelarvepositsioon, mis oli 2018. aastal ülejäägis 0,8 % SKPst, halvenema ja jõudma 2019. aastal 0,7 %ni SKPst ja 2020. aastal 0,2 %ni SKPst, mis ületab keskpika perioodi eelarve-eesmärki. Prognoosi põhjal jätkub kindlalt valitsemissektori võla kahanemine. Üldiselt on nõukogu prognooside põhjal seisukohal, et Madalmaad täidavad 2019. ja 2020. aastal stabiilsuse ja kasvu pakti nõuded. Samal ajal on oluline, et keskpika perioodi eelarve-eesmärki järgides kasutataks investeeringute kasvutrendi toetamiseks eelarve- ja struktuuripoliitikat.
- (7) Riigi rahanduse jätkusuutlikkuse osas kujutab pikaajalise hooldusega seotud avaliku sektori kulutuste prognoositud suurenemine pikaajalisele jätkusuutlikkusele keskmist ohtu. 2015. aastal andis valitsus suure osa pikaajalise hoolduse süsteemist üle omavalitsuste vastutusalasse, et parandada süsteemi tõhusust ja vähendada avaliku sektori kulutusi. Selle reformi mõju riigi rahanduse jätkusuutlikkusele tuleb jälgida.

⁶ Tsükliliselt kohandatud eelarvepositsioon, milles ei ole arvesse võetud ühekordseid ja ajutisi meetmeid ning mille komisjon on ümber arvutanud ühiselt kokku lepitud meetodika kohaselt.

- (8) Alates novembrist 2018 on hoiuste tagamise fondi kui sõltumatu juriidilise üksuse vahendeid paigutatud Madalmaade keskpangas asunud eraldi kontolt riigikassas asuvale kontole. Madalmaade hoiuste tagamise fond loodi järk-järgult ja praeguseks on sinna kogunenud ligikaudu 1 miljard eurot, lisaks maksavad pangad 2024. aastaks täiendavalt 4 miljardit eurot, mis oleks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiviga 2014/49/EL⁷ (hoiuste tagamise skeemi direktiiv) tulnud investeerida madala riskiga varadest moodustatud mitmekesisesse portfelli. Fondi konto ülekandmine vähendab koguvõla taset, kuid ei mõjuta valitsemissektori eelarvepuudujääki. Pärast ülekandmist saab riigikassa kasutada vahendeid valitsemissektori kulutuste rahastamiseks, kuid ta peab tegema vahendid kättesaadavaks, kui on vaja teha väljamakseid hoiustajatele või rahastada tema õiguslike volituste kohaseid sekkumisi. See võib mõjutada finantsstabiilsust.
- (9) Madalmaade kodumajapidamistel on palju mittelikviidset vara elamute ja pensionide näol ja ka suur võlakoormus. Suured võlad muudavad kodumajapidamised finantsvapustuste ja majandusšokkide suhtes haavatavaks. Kodumajapidamiste suur võlg on seletatav hüpoteeklaenu intressimaksete suure maksusoodustusega, samuti üüriturul hästi toimiva keskmise lõigu puudumisega ja suurte kohustuslike pensionisäästudega. Kodumajapidamiste suure võlakoormuse probleemi lahendamisel on otsustav roll eluasemeturul, kus aastakümnete jooksul on suurenenud jäikus ja turgu moonutavad stiimulid, mis on mõjutanud rahastamist eluasemeturul ja sektoripõhist säästmist. Alates 2012. aastast rakendatud meetmed on olukorda veidi leevendanud. Hüpoteeklaenu intresside maksustatavast tulust mahaarvamise vähendamise kiirendamise seadus on vastu võetud ja jõustub 2020. aastal. Sellest hoolimata kaasnevad hüpoteeklaenu maksetega endiselt suured maksusoodustused, mille tulemusel kodumajapidamiste võlguolek suureneb jätkuvalt. Samal ajal on eraüüriturg kui ainus mittesubsideeritud sektor endiselt alaesindatud, moodustades elamufondist 13 %. Kuna üüriturul puudub hästi toimiv keskmine lõik, õhutab see kodumajapidamisi üürimise asemel ostma, mis põhjustab sissetulekutes suurt võla osakaalu ja rahalist haavatavust.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/49/EL hoiuste tagamise skeemide kohta (ELT L 173, 12.6.2014, lk 149).

- (10) Kuigi pensionisüsteem toimib pensionide piisavuse ja eelarve jätkusuutlikkuse seisukohast hästi, on sellel ka põlvkondadevahelise õigluse, pensioniõiguste läbipaistvuse ja paindlikkusega seotud puudusi. Lisaks on tööandjapensionimaksed suured ja pensionifondide tulemuslikkusest olenevalt ebaühtlased. Selliselt võib see kodumajapidamiste kulutusi protsükliliselt mõjutada. Pensionisüsteemi reform võib elutsükli jooksul tuua kaasa väiksemad kohustuslikud pensioni sissemaksed ja stabiilsema tarbimise (ehk tarbimise ühtlustumise). Valitsus kavatseb teist pensionisammast põhjalikult reformida, et luua kaetum, läbipaistvam, paindlikum ja kindlustusmatemaatiliselt õiglasem süsteem. Eluasemeturuinstitutsioonide ja pensionisüsteemi üheaegsel reformimisel on kodumajapidamiste rahalise olukorra konsolideerimise potentsiaal ning see võib muuta kodumajapidamiste sektori finantsvapustuste ja majandusšokkide suhtes vähem haavatavaks, mis soodustaks makromajanduslikku vastupanuvõimet ja majanduskasvu.
- (11) Hoolimata töötuse madalast ja vabade töökohtade kõrgest määrast ning järjest suuremast töötajate nappusest, on nominaalpalga kasv olnud seni mõõdukas (2017. aastal 1,1 % ja 2018. aastal 2,4 %). Kollektiivlepingutega reguleeritud palgad tõusid 2018. aastal keskmiselt 2,1 %, kuid avalikus sektoris tõusid palgad rohkem (2018. aasta teises pooles 3 %). Lisaks sõlmiti palgakokkulepped, mille tulemusel oli kõigi keskvalitsuse teenistuses olevate ametnike jaoks nominaalkasv kahe aastaga 7 %. Eraldatud on täiendavad vahendid algkooliõpetajate palkade tõstmiseks. Lisaks võttis valitsus vastu mitu eelarvemeedet, millega vähendatakse tööjõu maksukoormust ja mille eesmärk on suurendada töötavatel inimestel kodumajapidamise netotulu. Kui aidata rohkem kaasa kodumajapidamiste netotulu suurenemisele, toetades palkade kasvu edendamise tingimusi ja reformides pensionisüsteemi teist sammast, et muuta see läbipaistvamaks, põlvkondade lõikes õiglasemaks ja vapustuste suhtes vastupidavamaks, toetaks see sisenõudlust ja aitaks euroala tasakaalustada.

(12) Agressiivse maksuplaneerimise tõkestamine on maksusüsteemide tõhusamaks ja õiglasemaks muutmise juures esmatähtis, nagu märgiti ka 2019. aasta euroala käsitlevas soovituses. Maksumaksjate agressiivsete maksuplaneerimisstrateegiate ülekanduv mõju liikmesriikide vahel nõuab lisaks liidu õigusele riikide poliitika kooskõlastamist. Madalmaad on võtnud meetmeid agressiivse maksuplaneerimise vastu, kuid Madalmaade kaudu makstavate dividendide, litsentsitasude ja intresside suur hulk viitab sellele, et riigi maksueeskirju kasutavad ära agressiivset maksuplaneerimist viljelevad ettevõtjad. Suur osa välismaistest otseinvesteeringutest on nn eriotstarbeliste üksuste omanduses. Kuna välismaale (st liidu residentidelt kolmandate riikide residentidele) makstavatelt litsentsitasudelt ja intressidelt makse kinni ei peeta, võib see viia olukorrani, et sellised maksed jäävad üldse maksustamata, kui neid ei maksustata ka makse saaja jurisdiktsioonis. Välja on kuulutatud maksureformide kava, mis hõlmab maksude kinnipidamist kuritarvituste korral või madalate maksudega riikidesse tehtavatelt litsentsitasude ja intressimaksetelt; kava on positiivne samm agressiivse maksuplaneerimise vähendamise poole ning selle üle tuleks teha hoolikat kontrolli.

- (13) Tööhõive kasv on viimastel aastatel olnud peamiselt tingitud ajutisest tööst ja töötamisest füüsilisest isikust ettevõtjana, kuigi tähtajatute lepingutega töötajate töökohtade arvu kasv ületab viimasel ajal ajutise tööhõive töökohtade kasvu. Siiski on paindliku tööhõive osakaal endiselt suur ja moodustab märkimisväärse osa tööturust. Ajutise töölepinguga töötajate suur osakaal ja ilma töötajateta füüsilisest isikust ettevõtjate arvu kasv ilmestab suuri erinevusi kohaldatavates tööõiguse normides ja töötajate kaitses ning erinevusi maksu- ja sotsiaalkindlustusnormides. Võeti vastu meetmepakett (seadus tasakaalus tööturu kohta, „*Wet Arbeidsmarkt in Balans*“), et lihtsustada alaliste töötajate palkamist ja muuta paindlikud töölepingud vähem paindlikuks. Nende meetmete (mis peaksid jõustuma 2020. aastal) rakendamist tuleks tähelepanelikult jälgida. Lisaks on välja kuulutatud meetmed, millega lihtsustada tööandjate kohustust jätkata haiguse korral kaks aastat töötasu maksmist. Ent muid konkreetseid meetmeid ei ole seni vastu võetud. Seetõttu on endiselt institutsioonilisi tegureid, mis loovad rahalisi stiimuleid palgatöötajatele füüsilisest isikust ettevõtjaks hakkamiseks või ilma töötajateta füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise eelistamiseks. Füüsilisest isikust ettevõtjatel on sagedamini ebapiisav töövõimetus-, töötus- ja vanaduskindlustus ning see võib pikas perspektiivis mõjutada sotsiaalkindlustussüsteemi jätkusuutlikkust. Lisaks on näilise füüsilisest isikust ettevõtjana töötamise vastaste meetmete kohaldamine kuni 2020. aastani peatatud.
- (14) Hoolimata sellest, et tööturg toimib üldiselt hästi, on tööhõive ja aktiivse kaasamisega seotud võrdsete võimaluste edendamise jätkuvalt oluline väljakutse, eriti rändetaustaga inimeste, tööturul kõige ebasoodsamas olukorras olevate rühmade ja majanduslikult mitteaktiivsete inimeste puhul. Lisaks on veel kasutamata tööjõupotentsiaali, eriti osalise tööajaga töötavate naiste seas, kelle osakaal on suur.

- (15) Tehnilised ja digioskused ning kvalifitseeritud spetsialistid on Madalmaade majanduse innovatsioonisuutlikkuse ja tootlikkuse kasvu jaoks otsustava tähtsusega. See osutab rohkem koolitusse, sh digioskuste valdkonnas, investeerimise ning paindlike täiendusõppe ja ümberõppe võimaluste edendamise vajadusele. Ühiskonna innovatsioonisuutlikkuse parandamiseks on samuti vaja investeeringuid, millega toetada loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika alast haridust. Lisaks on suurem investeerimine oskustesse, haridusse ja koolitusse väga oluline, et parandada tööturul kõige ebasoodsamas olukorras olevate rühmade tööturule juurdepääsu ja tööalast konkurentsivõimet ning edendada samas võrdseid võimalusi ja aktiivset kaasamist.
- (16) Kuigi teadus- ja arendustegevusse investeerimine suurenes Madalmaades üle 2 %, jääb see siiski oluliselt alla riikliku eesmärgi (2,5 %) ja suurimate investeerijate taseme. Madalmaad on tootlikkuse poolest paljudes sektorites kõige tulemuslikemate riikide seas. Tootlikkuse jätkuv kasv sõltub seega suurel määral innovatsioonist. Seda toetaksid täiendavad investeeringud teadus- ja arendustegevusse ning innovatsiooni, eelkõige erasektoris.
- (17) Energiasüsteemi ümberkujundamiseks ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks on vaja märkimisväärsed investeeringud, et tagada säästvam ja ressursitõhusam majandusareng. Madalmaad tõenäoliselt ületavad kasvuhoonegaaside vähendamise valdkonnas oma 2020. aasta eesmärgi, kuid 2030. aasta eesmärkide saavutamiseks on vaja võtta täiendavaid meetmeid. 2020. aasta energiatõhususe ja taastuvenergia peamiseid eesmärgi ei ole võimalik ilma täiendavate meetmeteta saavutada. Tänu avamere tuuleparkidesse investeerimisele peaks Madalmaade taastuvenergia eesmärk aastaks 2023 kooskõlas Madalmaade energialepingus seatud eesmärgiga olema saavutatav. Valitsus soovib hiljemalt 2019. aasta lõpuks võtta vastu riikliku energia- ja kliimakava, milles võetakse kokku investeerimisvajadused 2030. aastani energialiidu eri valdkondades, sh taastuvenergiast, energiatõhususes, energiavarustuskindluses, ning kliimamuutuste leevendamiseks ja nendega kohanemiseks.
- (18) Madalmaades kui tihedalt asustatud ja hästi varustatud riigis, millel on liidu logistikas oluline roll, sh liidu suurim sadam Rotterdamis ja üks suurimaid lennujaamu Schipholis, on jätkuvalt probleem ummikutega. Kõnealust probleemi on leevendatud lisataristu rajamisega, kuid probleem ei ole kadunud ja endiselt kaasneb liiklusummikutega suur sotsiaalne ja ajakulu.

- (19) Liidu vahendite kavandamine ajavahemikuks 2021–2027 võib aidata kõrvaldada mõningad soovitud kitsaskohad, eelkõige 2019. aasta riigiaruande D lisas käsitletud valdkondades. See võimaldaks Madalmaadel kõnealuseid vahendeid asjaomaste sektorite puhul võimalikult hästi ära kasutada.
- (20) Komisjon on Euroopa poolaasta (2019) raames Madalmaade majanduspoliitikat põhjalikult analüüsinud ja avaldanud selle tulemused 2019. aasta riigiaruandes. Ta on hinnanud ka 2019. aasta stabiilsusprogrammi, 2019. aasta riikliku reformikava ja varasematel aastatel Madalmaadele esitatud soovitude järelmeetmeid. Komisjon ei ole arvesse võtnud mitte üksnes nende asjakohasust Madalmaade eelarve- ja sotsiaalmajanduspoliitika jätkusuutlikkuse seisukohast, vaid ka vastavust liidu õigusnormidele ja suunistele, pidades silmas vajadust tugevdada liidu üldist majandusjuhtimist, andes riigi tulevastes otsustesse liidu tasandi panuse.
- (21) Võttes arvesse kõnealust hindamist, on nõukogu 2019. aasta stabiilsusprogrammi läbi vaadanud ja on arvamusel,⁸ et Madalmaad täidavad eelduste kohaselt stabiilsuse ja kasvu pakti nõuded.
- (22) Nõukogu on komisjoni põhjalikust analüüsist ja kõnealusest hindamisest lähtudes 2019. aasta riikliku reformikava ja 2019. aasta stabiilsusprogrammi läbi vaadanud. Määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 alusel antud nõukogu soovitusel kajastuvad allpool esitatud soovitudes 1 ja 3. Need soovitusel aitavad järgida ka euroala 2019. aasta soovitusi, eelkõige euroala esimest ja neljandat soovitusel. Soovitusel 3 osutatud eelarvepoliitilised meetmed aitavad muu hulgas tegeleda jooksevkonto ülejäägiga seotud tasakaalustamatusega,

⁸ Vastavalt määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõikele 2.

SOOVITAB Madalmaadel võtta 2019. ja 2020. aastal järgmisi meetmeid:

1. Vähendada kodumajapidamiste võlguolekut ja eluasemeturu moonutusi, sh toetades erasektori üürituru arendamist. Tagada, et pensionisüsteemi teine samm on läbipaistvam, põlvkondade lõikes õiglasem ja vapustuste suhtes vastupidavam. Rakendada kodumajapidamiste netotulu suurendamiseks poliitikameetmeid, sh tugevdades palgakasvu toetavaid tingimusi, võttes seejuures arvesse sotsiaalpartnerite rolli. Leida lahendus maksusüsteemi elementidele, mida võidakse ära kasutada agressiivseks maksuplaneerimiseks, eriti välismaale tehtavate maksete kaudu, rakendades selleks eelkõige väljakuulutatud meetmeid.
2. Vähendada töötajateta füüsilisest isikust ettevõtjate stiimuleid, edendades samal ajal füüsilisest isikust ettevõtjate küllaldast sotsiaalkaitset, ning võidelda näilise füüsilisest isikust ettevõtjana töötamise vastu. Tugevdada terviklikku elukestvat õpet ja oskuste täiendamist eelkõige tööturul kõige ebasoodsamas olukorras olevate ja tööturult eemale jäänud rühmade puhul.
3. Samal ajal keskpika perioodi eelarve-eesmärki järgides kasutada investeringute kasvutrendi toetamiseks eelarve- ja struktuuripoliitikat. Keskenduda investeringutega seotud majanduspoliitikas teadus- ja arendustegevusele, eelkõige erasektoris, taastuenergiale, energiatõhususele ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise strateegiatele ning transpordis kitsaskohtade kõrvaldamisele.

Brüssel,

Nõukogu nimel

eesistuja
